

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
- BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru streinătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
întreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarife

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de trei ori pe săptămână

„... Puțin câte puțin am învățat să înțeleg poporul românesc și încetul cu încetul el a învățat să mă înțeleagă pe mine. Acuma ne încredem între noi și astfel cu ajutorul lui Dumnezeu vom merge împreună spre un mare viitor.”

REGINA MARIA
in volumul „Țara mea”

A MURIT MAJ. SA REGINA MARIA DOLIUL

Țara întreagă plânge la căpătâiul Ei.

Uniunii Femeilor Române

Un comunicat al Casei Regale, pe cât de scurt pe atât de lugubru, a adus eri dim. la cunoștința țării și lumii săvârșirea din viața pământească, Luni la orele 5 și 38 m. d. a. în Castelul Pelșor din Sinaia, a M. Sale Regina Maria, Regina-eroină, Mama orfanilor, Mama copiilor și a celor năpăstuiți, în vârsta de 63 ani, de față fiind la căpătâiul Bolnavei Maj. Sa Regele, A. Sa Regală Principesa Elisabeta, Măria Sa Marele Voevod Mihai, I. P. S. S. Patriarhul țării și medicii curanți...

Departa de țară, unde luni de zile și-a căutat vindecarea unei boli grele, s'a întors la sfârșitul săptămânei trecute în țară, ca să se refacă trupește în mijlocul poporului Ei iubit pentru a cărui desrobire și înălțare s'a luptat și a suferit ca poate nimeni altul.

E atât de bogată în fapte românești și omenești viața Marelui noastre Regine, parcă anume venită pe lume ca să fie Regină, încât istoria acestei țări nu se poate scrie fără a se rezerva acestui mare suflet, acestei voinți și energii nepotolite un loc glorios în analele istoriei contemporane.

În vremuri de restriște și de încercări cumplite, când țara și neamul românesc era strâns în chingi de fer în „triumful morții”, Regina Maria a fost puterea motrice a rezistenței naționale, care în parte însemnată, prin luptele Ei, prin zburciturile Ei de zi și noapte și prin intervențiile Ei a contribuit la desrobirea pământului strămoșesc și la întregirea neamului în granițele actuale.

Martori ai războiului mondial pentru liberarea popoarelor de sub jugul strein, ne-am putut convinge nu odată de extraordinară iubire de țară a Marelui Regine și de voința Ei fermă de-a așeza poporul românesc în granițele sale firești. Alături de Marele Ei soț, învingând toate piedecile, a muncit și a suferit pentru a creia o Românie Mare, o patrie mândră și puternic consolidată, așa cum au întrezărit-o cei 800.000 eroi ai neamului, când au adus suprema jertfă cu mâinile înțeleșate pe arme.

Pentru noi Ardelenii, ca și pentru întregul popor românesc, Marea Regină a fost o adevărată icoană sfântă. Nu vom uita niciodată bucuria Ei fără seamă, când, la Iași fiind, a primit alături de neuitatul Ei soț, Regele Ferdinand, cu lacrimi în ochi detașamentele de voluntari români ardeleni și bucovineni sosiți din Kiev în Capitala Moldovei. Au fost clipe neuitate, istorice, la a căror evocare ni se cutremură de o emoție sfântă, și astăzi sufletele. Dar pe care teren al vieții

publice n-a activat Marea Regină, fără a lăsa urme neșterse?! Totul ce era bine și frumos a interesat-O, totul a preocupat-O și a frământat-O. A fost o scriitoare, fără păreche, cu răsunset mondial. Și-a iubit pla-

Sosi Regina însoțită de ministrul Mărzescu și câțiva lachei cu coșuri pline de bunătăți. Se adunase multă lume. Unii aclamau pe buna Regină-mamă, altora, mai cu seamă pribegilor, le dădură lacrimile, căci

jurle, florile și munții țării, lăsând în urma Ei opere nemuritoare ca formă, conținut și mai cu seamă ca adevăr. Ceea ce a scris, a fost tălmăcit în toate limbile și cetit cu o neșpusă sete și plăcere.

Mama pribegilor.

Și cu cât drag, cu câtă sfîntenie, nu priveam noi toți la chipul frumos, blând și duios al Reginei-mame, de câteori ne era dat prilej și o sărbătorim în mijlocul nostru!

Mi-aduc aminte de-o scenă emoționantă din earna anului 1917. Ne găseam în pribegia neamului în Capitala Moldovei, unde ne stabilisem deodată cu retragerea armatelor române din Ardeal.

La cantina populară „Barboși” din Iași primeau zilnic pâine și câte-o mâncare caldă o parte din pribegii ardeleni. În fruntea acestor binefacătoare cantine se găsea Maj. Sa Regina Maria, care veghea cu ochi de mamă, ca toți cei lipsiți și avizați la ajutor să rămână, pe cât era posibil, satisfăcuți.

Intr'una din zile ne venise vestea că Maj. Sa Regina va asista la distribuția pâinei și a mâncării. Înșirați în jurul meselor, toți eram în așteptare.

la secasera glasurile.

Maj. Sa Regina, după ce vizitase bucătăria, a intrat în sufragerie ocupând loc la o masă aparte, unde ministrul i-a făcut un raport sumar asupra gestiunii cantinei.

După servirea mesei și-a cerut voie bătrânului director școlar din Braşov, defunctul Ioan Dariu, să adreseze câteva cuvinte de mulțumire Maj. Sale. A vorbit frumos și cu atâta sentiment încât toți plângeam, terminând cu urări de sănătate Impărătesei tuturor Românilor.

Maj. Sa Regina era vădit impresionată. S'a ridicat și plecând s'a oprit în mijlocul pribegilor înșiruiți de-alungul sălii adresându-le câteva cuvinte de îmbărbătare și credință în apropiata înviere a neamului.

Urările puternice, cari au însoțit plecarea Reginei din mijlocul pribegilor, au sugerat credința nestrămutată, dovedită în suflete de Maj. Sa, în izbânda zilii de mâne.

Mama copiilor.

Nu mai puțin a avut la suflet Maj. Sa Regina Maria pe copiii țării. De Săptămâna Copilului din anul acesta a dispus să se trimită 200 copilași săraci ai Capitalei la munte și la mare spre recrearea, dresându-le

D-na prezidentă Maria B. Baiulescu a adresat Societăților Federale la Uniunea Femeilor Române următorul necrolog:

Iubite surori și camarade!

Un mare doliu s'a năpustit asupra noastră prin pierderea adorabilei noastre Regine Maria a României Mari, fiind Mama ilustrului și eruditului nostru Rege Carol al II-lea, și Mama scumpei noastre Patrii, pentru care a luptat alături de viteazul și neuitatul nostru Rege Ferdinand I, pentru desrobirea provinciilor subjugate, realizând întregirea neamului românesc.

Această valoroasă Regină s'a consacrat tuturor Societăților feminine, sociale și culturale, acceptând cu multă iubire a lua sub scutul său și Federația Femeilor Române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, fiind Inalta Patroană a Federației noastre ce fuse înființată sub vitrega stăpânire. Sub scutul acestei Mari Regine s'au întrunit toate Societățile din provinciile țării.

Cu o neșpusă fericire am ținut Congresele, în care Majestatea Sa ne-a făcut onoarea a asista de repetite ori, dând cea mai strălucită înălțare activității noastre.

Noi o numim Mama Patriei noastre pentru care s'a consacrat, fiind și Mama răniților și bolnavilor din timpul războiului în calitate de Prezidentă de onoare a Societății Naționale de Cruce Roșie, iar acești ostași închideau ochii fericiți, văzând alături de ei acest Inger păzitor.

Nu voi avea cuvinte a ilustra calitățile și darurile cu care această mare Regină a fost înzestrată de Dumnezeu: iubitoare și cunoscătoare a artelor, scriitoare distinsă cu o fantezie visătoare pe care o zugrăvea atât de real, încât cetind aceste lucrări se simțea vibrația unui fluid nevăzut ce se îmbina cu sufletul nostru.

Iubite surori și camarade, acest Inger păzitor al nostru, M. S. Regina Maria a trecut la viața eternă; însă noi vom purta în sufletul nostru din generație în generație amintirea și recunoștința acestei Mari Regine Române. Plângem cu adâncă durere purtând doliu acestei Mame, care a veghiat asupra neamului nostru și a scumpei noastre Patrii.

Dumnezeu o va odihni în mijlocul Ingerilor.

Prezidentă, Maria B. Baiulescu.

din depărtare următoarele cuvinte dutoase, un adevărat testament pentru toate timpurile:

Dragii copii ai Țării Mele,

Departa, din țară streină, gândul meu se îndreaptă spre voi în zilele când se sărbătorește „Săptămâna Copilului”.

Din singurătatea în care mă aflu, despărțită de voi, dinaintea ochilor mei, vă înfățișaiți trudnic și veseli venind să mă întâmpinați, cum v'am văzut de atâtea ori.

Ziua copiilor e o veselie pentru voi și pentru mamele voastre, câmpiile și grădinile sunt împodobite cu flori și verdeață, sufletele voastre tresalt de farmecul Primăverii.

Dar Eu, din grija acelor dintre voi care lăncezesc și ale căror mame sunt întristate, lmi amintesc de cei bolnavi la căpătâiul cărora m'am oprit adese prin spitale lângă o mamă des-nădăjduită.

Cereți dar, dela măcuțele voastre să vă cumpere câte o pușculiță dela Moși, ca la fie care desfătare, la fiecare praznic, să puneți într'nua câte un leu. La sfârșitul anului voi, copii sănătoși, îmbelșugați și veseli, cu dragoste și mulțumire, veți dați ce-ați strâns în pușculița voastră.

Și părinților cari se bucură de sănătatea copiilor lor, le zic: „Dați pentru cei sărmani, dați pentru cei suferinzi, pentru cei

lipsiți de îngrijirile părințești Mari și mici, avem cu toții datorii față unii de alții. Deci împreună să îngrijim de cei ce au nevoie de ospitalizare în spitale, ca să mărim prin însănătoșirea lor, numărul acelor care pot fi fala și puterea Țării.

Vă deschid inima și brațele Mele, mame și copiii ai Țării Mele.”

Dorul de țară, de copii, de orfanii, de noi toți, de munții, de platurile, de florile, de lanurile de bogăție, de Mare și de tot ce-i românesc, a pornit-O, deși încă greu suferind, spre țara Ei adorată...

Copiii Ei iubiți n-au mai putut-O întâmpina, în viața fiind... O soarte nepătrunsă de firea omenească l-a tăiat brusc vieții, spre jalea noastră cumplită.

În sufletul poporului românesc chipul Ei frumos și blând va rămâne însă neperitor și din generație în generație, cât va mai trăi suflet românesc și omenească pe aceste plăcuri, vor dănuți recunoștința și aduceri aminte pentru tot ce-a făcut, a suferit și a dăruit din plin acestui popor.

Pe mult încercatul nostru Suveran, pe membrii Familiei Regale ca și pe noi toți, cari îngenunchem azi în jurul catafalcului acoperit de florile recunoștinței, să ne mângâie Acel-Atotputernic, iar memoria Ei sfântă să ne fie vecinică. vb.

Dâmbovița „apă dulce“

Străjerii și asanarea râurilor și a lacurilor

Bogată în ape curgătoare, țara noastră are însă o serie întreagă de râuri și lacuri, cari — din pricină că n'au suscitât totdeauna interesul oamenilor politici — formează adevărate focare de miazme și necurătenie.

De multe ori „aceste ape devin cu totul nenavigabile și primejdioase sănătății publice.

Iată de pildă, Dâmbovița...

Dâmbovița, „apă dulce“ și cu o atracție atât de accentuată, încât a devenit până și inspi-ratoarea liricilor moderni (poetul Mihail Săulescu, mort eroic în timpul războiului la Predeal, a închinat versuri foarte frumoase râului, care străbate Capitala)!

Cântată de către poeți și de lira populară, Dâmbovița este totuși — de ce n'am spune-o? — unul dintre cele mai murdare râuri din țară.

Atât de murdară, încât necurătenile formează până la aproximativ 30 kilometri depărtare de porțiunea care străbate

Bucureștii, adevărate surse de infecție. Din apa această murdară beau vitele, cari dau laptele necesar locuitorilor, în apa această murdară se scaldă copiii sătenilor și tot această apă trece pe lângă sate im-prăștiind germeii boalelor.

Dându-și seama de aceste lucruri, d-l comandar Fundă-teanu, adjutant regal și comandant al secției de străjeri-marinari — în înțelegere cu d-l colonel Dombrovsky, prefectul județului Ilfov — a hotărât să asaneze, în cel mai scurt timp Dâmbovița și să o transforme într'adevăr într'o apă, dacă nu... dulce, în orice caz curată.

Această lucrare de mare însemnătate pentru sănătatea locuitorilor, va fi efectuată de străjerii-marinari în cadrul muncii de folos obștesc. Și pentru că nu numai Dâmbovița trebuie asanată, străjerii-marinari vor extinde campania în întreaga țară, ori unde populația are nevoie de ajutorul lor.

Din vilegiatură

Covasna - Voinești

I

De vorbă cu d-l medic balneolog Dr. Vasile Stroescu

Stațiunea aceasta balneo-climaterică este situată pe linia Brașov-Târgu-Săcuiesc-Brețcu și cu trenul ajungi aici în două ore dela Brașov, șase ore dela București, 11 ore dela Galați, sau Arad, 12 ore dela Oradea, 17 ore dela Budapesta și 22 ore dela Viena.

Pe d. medic balneolog Dr. Vasile Stroescu, l-am cunoscut din anul 1928, când am venit pentru prima oară în această localitate. Am stat de vorbă cu d-sa, care activează aici din anul 1925 și care s'a specializat în această latură a medicinei. Din convorbirea ce am avut-o cu d-sa, asupra acestei stațiuni balneo-climaterice, redau aici pentru cititorii ziarului nostru „Gazeta Transilvaniei”, următoarele:

Stațiunea balneară Covasna-Voinești este o veche stațiune balneo-climaterică, având azi un renume mondial, intru-cât acidul carbonic, prin crăpăturile pământului, ese la suprafața solului, fapt, care contribuie, ca să avem în localitate ape de adâncime și ape juvenile (de suprafață), precum și băi uscate de acid carbonic, cari amenajate în încăperi speciale, sunt cunoscute sub numele de „mofete”.

La început băile din Covasna-Voinești au fost recomandate celor suferinzi, datorită experienței poporului; mai târziu, datorită observațiilor medicilor și în ultimul timp, studiilor, întreprinse de către Instituțiile balneare din România. S'a arătat și constatat, că apele dela Covasna-Voinești sunt egale în efecte cu apele streine, ca cele dela *Marienbad și Karlsbad* din Cehoslovacia, cu cele dela *Kissingen și Neuheim* din Germania și cu cele din *Rozat* din Franța.

Efectele bune ale apelor de aci sunt datorite bogăției de acid carbonic, săruri și gaze. Explicația fiziologică a „mofetelor” consistă în aceea, că, gazul de acid carbonic se filtrează prin pământ și se încălzesc apoi cu emanațiuni de radium, din care cauză mofetele din Covasna sunt unicele din Europa și din lume. Datorită acestor două combinațiuni, în mofete corpul este inconjurat pe de-arte de gazul de acid carbonic, iar pe de altă parte de radio-

activitate, care după 2—3 minute produce corpului o căldură binefăcătoare. Prin o vazodilatațiune periferică, se înlesnește absorbirea radio-activității și e stimulată nutrițiunea celulară a organismului.

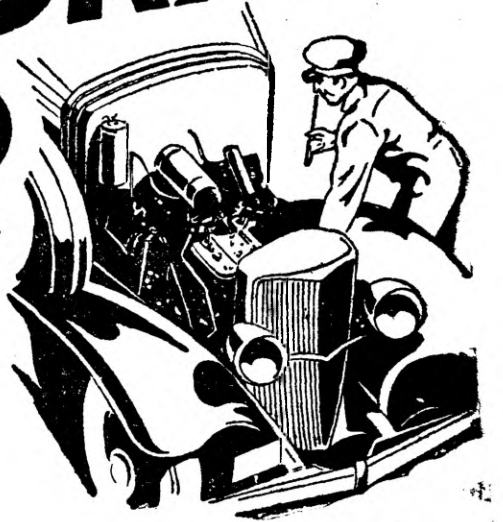
Cum e o „mofetă”? Inchipuiți-vă o casă, care are plafonul, tavanul de sus, dar n'are podimentul, dușumeaua de jos, și intrând în această odaie, cobori pe niște trepte, ca într'o pivniță. În locul acesta mai jos decât nivelul pământului e acid carbonic și o linie roșie trasă pe pereți, indică nivelul acestui gaz, pentru ca omul să nu inspire din acest gaz, otrăvitor. Într'imbărcat în acest loc și după 2—3 minute simți o căldură în întreg corpul. O astfel de „baie uscată” de acid carbonic costă 6—13 lei. Mofetele dau vindecări mai ales în reumatismul dureros, în nevralgii periferice și dureri fulgurante ale diabeticii. Nu cunoaștem nici o stațiune din lume, în care reumatismul dureros să fie ameliorat prin băi, ci ameliorarea și vindecarea să face numai prin mofete.

În baia minerală de acid carbonic se produce un curent electric, care dislocă sărurile în corpuri simple, cunoscute sub numele de „ioni”, unii încărcându-se cu electricitate pozitivă, iar alții cu electricitate negativă. Astfel, ionii (sărurile), conduși și mânați de curentul electric, se depun pe suprafața corpului și sunt absorbiți prin porii pielii. Pentru ca să se poată produce acest lucru, trebuie, ca apa să fie încălzită prin vaporii de apă, în cade cu dublu fund. Acest fel de încălzire a fost introdus aci de Soc. „Creditul Carbonic” din localitate, având o încălzire științifică, acele căzi (vane) fiind din cupru cu pereți dubli.

Băile din localitate sunt astăzi egale în efecte vindecătoare, cu cele dela Dorna-Vatra și Buziaș. Băile de acid carbonic au întrebuințări la bolile de inimă, arterii și vene (vine) și pentru ca baia de acid carbonic să fie utilă organismului este necesar, ca grăsimea corpului să fie ridicată prin băi de curățenie mai întâi cu „apă dulce” (apă comună). Acest lucru, stațiunea noastră balneară l-a pus în aplicare prin băile de apă dulce, cari preced băilor de acid carbonic. Procedul acesta, la noi

ULEIUL DVS NU MIROASE BENZINA?

Dacă da, e timpul să-l schimbiți,
chiar dacă aspectul e încă frumos și culoarea neschimbată.

NU SE POATE EVITA,

chiar de cel mai bun șofer: PĂTRUNDEREA BENZINEI în ulei la AMBALAREA MOTORULUI, MERSUL ÎN GOL, PRIMELE TURAȚII ÎNAINTE DE PORNIRE.

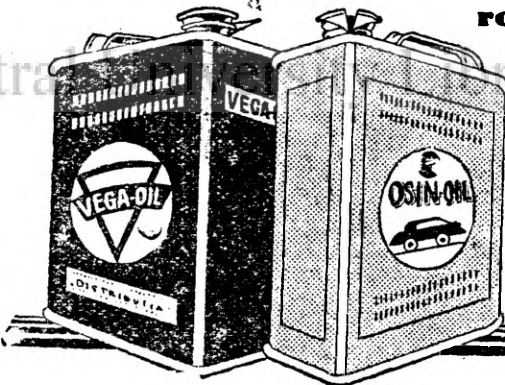
În afară de benzină, mai pătrunde în ulei, PRAFUL de pe șosele și APA, datorită condensării vaporilor din atmosferă când motorul este rece.—Efect similar cu aburirea geamurilor.

Prin adaus de ulei la nivel, ACESTE MATERII STRĂINE NU POT FI ELIMINATE. ELE STRICĂ ȘI ULEIUL PROASPĂT.

De aceea fabricile americane constructoare de automobile recomandă SCHIMBAREA ULEIULUI după cum urmează:

BUICK LA 1200-1500 Km. ★ LINCOLN LA 1500 Km. ★ FORD LA 1500 Km.
CHRYSLER LA 1200-1500 Km. ★ PACKARD LA 1500 Km. ★ DODGE LA 1500 Km.

Intrebuințați cu încredere uleiurile românești de calitate superioară.

OSIN-OIL VEGA-OIL

aci, îl găsim numai la ștăbilită-mentul balnear dela „Creditul-Carbonic”, al d-lui Tescaru. Dacă vizitatorul dă un ban mai mult la aceste instalațiuni speciale balneare, el are aci la dispoziție băi igenice, băi curative, cari nu înșală publicul și are aci un confort, care mulțumește și pe cei mai pretențioși.

Astăzi lumea poate veni cu toată încrederea în stațiunea aceasta balneo-climaterică, fiind că ea cuprinde o climă dulce, ferită de curente de vânt, și această localitate prezintă o împărechere rară în România, căci pe deoparte are un climat de câmpie, care calmează organismul, iar de altă parte un climat de deal și munte, care stimulează nutrițiunea organismului. Un lucru rar îl avem aci, căci contra-indicațiunile, ca hipotonia, astolia, asistolia, nefritele, cloruremia, sunt indicate în stațiunea balneară Covasna-Voinești, prin băile uscate de acid carbonic.

Organismul, datorită unor combinațiuni ferice de acid carbonic și de radio activitate, face ca aceste afecțiuni incurabile, să fie ameliorate. Atunci, când pacientul prezentându-se unui medic, îl spune, că boala nu are leac, venind el aci, capătă o doză de speranță, fiindcă aceste afecțiuni, foarte greu de vindecat, sunt simțitor ameliorate.

Aceste avantajii ne fac să

spunem, că localitatea aceasta Covasna-Voinești este o stațiune balneo-climaterică, ce va avea un mare viitor și poate fi socotită ca intermediară, între stațiunea balneo-climaterică Buziaș de șes și Dorna-Vatra de munte.
Valeriu Crișan

S'a pierdut permisul de circulație pentru bicicletă Nr. 6584 Bv., eliberat de Chestura poliției Brașov, pe numele Walter Hermann. Il declar nul și fără valoare.
413 1—1

De vânzare o casă cu grădină în Scheiu, Podul Crețului 77 la preț convenabil. Informațiuni Dr. Kupcsay B. avocat, Str. Calvin, 16 (fost Argintar).
415 1—3

De vânzare o casa cu grădină Str. Pricop Nr. 17. Informații la proprietar.
1—0

Nr. 28.442

Publicațiune

Garnizoana Brașov cumpără prin bună învoială 250 (două sute cincizeci) vagoane lemne de foc esență tare, de bună calitate, plata lemnului la predate, loco gara Bartolomeu.

Ofertele se vor preda până la 25 Iulie 1938, la Serviciul Intendenței C. 5 A.

Brașov, la 18 Iulie 1938.

Șeful Serv. Int. C. 5 A.

Int. Colonel, I. Gomoescu

412 1—1

„CALEP” S. A. CONVOACARE

Prin prezenta fondatorii societății „Calep” S. A. pentru industria forestieră cu sediu în Brașov, în conformitate cu disp. art. 154 cod. com. ard. convoacă pe subscriitorii acțiunilor la adunarea generală constitutivă ce va avea loc în ziua de 30 Iulie 1938, ora 6 p. m. la sediul societății pentru a delibera și hotări asupra următoarelor

Ordine de zi:

1. Raportul fondatorilor, verificarea asigurării capitalului social și descărcarea fondatorilor.
2. Votarea statutelor.
3. Constituirea societății.
4. Alegerea consiliului de administrație.
5. Alegerea comitetului de cenzori.
6. Diverse.

411 1—1

Fondatori

